

חזי, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאָפִיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. לְנֶפֶשׁ חַיָּה מִמָּוֶשׁ. וּמֵאֵן דְּאִסְתַּפֵּק בְּהַאי, בְּגִין דְּלֹא יָדַע, אִי חַיָּה זֶה הִיא חַיָּה תַתָּא, או חַיָּה דְשָׂמָה יִשְׂרָאֵל, או מְדַכּוּרָא או מְנוּקְבָא. אָבֵל לֹא כְתִיב לְנֶפֶשׁ הַחַיָּה, אֶלָּא לְנֶפֶשׁ חַיָּה סַתָּם, דְּמִשְׁמַע פְּלֵא.

וְכַד גַּם אָדָם, הוּוּת נּוּקְבִיתָה תְּקוּעָה בְּסִטְרוּי. וְהֵיכָא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא דְבִיָּה, הוּוּה אִסְגִּי לְהַאי סִטְרָא, וְלְהַאי סִטְרָא, וְסִגִּי לְהַאי וְלְהַאי, בְּגִין דְּהִכִּי אֲתַפְּלִילֵת. לְבַתָּר נָסַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, וְתַקִּין לְנוּקְבִיָּה, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב) וַיִּבְּן יי' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע וְגו'. אֶת הַצֶּלַע הָא אֻקְיָמְנָא, פְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שמות כ) וּלְצֶלַע הַמִּשְׁפָּן. וַיְבִיֵּאָהּ אֶל הָאָדָם, בְּתַקּוּנָהָא כְּכֹלָה לְחוּפָּה.

בִּיּוֹן דְּחֻמַּת לִילִית דָּא, עֲרַקַת, וְהִיא בְּכַרְכִּי נִמָּא, וְעַד פְּעֵן הִיא זְמִינָא לְאַבְאָשָׁא בְּנִי עֲלֵמָא. וְכַד זְמִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחֻרְבָּא רוּמִי רְשִׁיעֵתָא, וְלִמְהוּי חוּרְבָן לְעֵלְמִין, יִסְלַק לְהַאי לִילִית, וַיִּשְׁרִי לָהּ לְהַאי חוּרְבָּא, בְּגִין דְּהִיא חוּרְבְּנָא דְעֵלְמָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה לד) אַף שָׁם הִרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מְנוּחָ.

וּבְסִפְרֵי קְדָמָי אַמְרִי, דְּאִיהִי עֲרַקַת מִן אָדָם מְקַדְמַת דְּנָא, וְאַנָּן לֹא תְנִינָן הַכִּי, בְּגִין דְּהִיא נּוּקְבָא דָּא אֲשַׁתְּכַחַת עֲמִיה, אָבֵל עַד לֹא קָמַת הַאי נֶפֶשׁ (ס"א דְּהִיא נּוּקְבָא דָּא לֹא אֲשַׁתְּכַחַת עֲמִיה אָבֵל עַד לֹא אֲתַתְּקַנַּת נּוּקְבָא דָּא) עֲמִיה דְּאָדָם פְּדָקָא יְאוּת, הוּוּת מְזִדְּוּגָא עֲמִיה וְכַד הַאי אֲתַתְּקַנַּת עֲמִיה פְּדָקָא יְאוּת, עֲרַקַת הִיא לְנִמָּא, וְזְמִינָא לְאַבְאָשָׁא בְּנִי עֲלֵמָא.

אֲסוּוּתָא לְהַאי, בְּהֵיכָא שְׁעֵתָא דְּאֲזְדוּגָא בְּרִנָּה בְּתַתִּיה, יְכוּיִן לְבִיָּה בְּקַדוּשָׁה

מִשְׁנֵי צְדָדִים פְּרָאוּי. זְהוּ שְׁפַתּוּב (שם ב) וַיִּפַּח בְּאָפִיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. לְנֶפֶשׁ חַיָּה מִמָּוֶשׁ. וּמִי שְׁמִסְתַּפֵּק בְּזֵה, כִּי אִינוּ יוֹדַע אִם הַחַיָּה הַזֶּה הִיא הַחַיָּה הַתַּתְּוֹנָה, או הַחַיָּה שְׂשֻׁמָּה יִשְׂרָאֵל, או מְהַזְכֵּר או מְהַנְקֵבָה. אָבֵל לֹא כְתוּב לְנֶפֶשׁ הַחַיָּה, אֶלָּא לְנֶפֶשׁ חַיָּה סַתָּם, שְׁמִשְׁמַע הַכֵּל.

וּבְשִׁעְמִד אָדָם, הִיָּתָה נְקֻבָּתוּ תְּקוּעָה בְּצִדּוֹ, וְאוּתָהּ הִנְשֻׁמָּה הַקְדוּשָׁה שְׂבוּ הִיָּתָה מִתְּפִשְׁטָת לְצַד הַזֶּה וְלְצַד הַזֶּה, וְהִיָּתָה מְסַפִּיקָה לְזֵה וְלְזֵה, מִשּׁוּם שְׁכָף נְכַלְלָה. אַחַר כֵּךְ נָסַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם, וְתַקֵּן אֶת נְקֻבָּתוּ. זְהוּ שְׁפַתּוּב (שם) וַיִּבְּן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע וְגו'. אֶת הַצֶּלַע, הָרִי בְּאַרְנוֹ, כְּמוֹ שְׁנִימָא (ויקרא מד) וּלְצֶלַע הַמִּשְׁפָּן. וַיְבִיֵּאָהּ אֶל הָאָדָם, בְּתַקּוּנָיָהּ כְּמוֹ פְּלָה לְחַפָּה.

בִּיּוֹן שְׂרָאָתָה לִילִית כְּךָ, בְּרַחָה, וְהִיא בְּכַרְכִּי הַיָּם, וְעַד עַכְשָׁו הִיא מְזַמְנַת לְהַרְע לְבַנֵּי הָעוֹלָם. וּכְשִׁעְתִּיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְרִיב אֶת רוּמֵי הַרְשָׁעָה וּשְׁתַּחֲרַב לְעוֹלָמִים, הוּא יַעֲלֶה אֶת לִילִית הַזֶּה, וַיִּשִׁים אוּתָהּ בְּחֻרְבָן הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא חֻרְבְּנוּ שֶׁל הָעוֹלָם. זְהוּ שְׁפַתּוּב (ישעיה לד) אַף שָׁם הִרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מְנוּחָ.

וּבְסִפְרֵי הַרְאוּשׁוּנִים אַמְרוּ, שְׁהִיא בְּרַחָה מִן הָאָדָם מְקַדָּם לְכֹן, אָבֵל אָנוּ לֹא שְׁנִינוּ כְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהִרִי נְקֵבָה זֶה נִמְצָאָה עִמּוֹ, אָבֵל טְרָם שְׂקָמָה הִנְפֵּשׁ הַזֶּה (שְׁחִירֵי נְקֵבָה זֶה לֹא נִמְצָאָה עִמּוֹ, אָבֵל טְרָם שְׂקָמָה הִנְפֵּשׁ הַזֶּה) עִם אָדָם פְּרָאוּי, הִיָּתָה מְזִדְּוּגַת עִמּוֹ, וּכְשִׁדּוּ תַקְנָה עִמּוֹ פְּרָאוּי, הִיא בְּרַחָה לְיָם, וּמְזַמְנַת לְהַזִּיק לְבַנֵּי הָעוֹלָם.

הַרְפוּאָה לְזֵה - בְּאוּתָהּ שְׁעָה שְׂאָדָם מְזִדּוּגָ עִם אֲשֵׁתוֹ, כְּכֹן לְבוֹ